

SÅ HANTERAR VI PERSONUPPGIFTER I SOCIALA MEDIER

HANDBOK FÖR ANSTÄLLDA OCH FÖRTROENDEVALDA

För dig som för Fackförbundets STs räkning hanterar en avdelningssida, sektionssida eller klubbsida på Facebook, Instagram, Twitter eller Youtube eller annan social kanal.

Varför behövs en handbok?

Den 25 maj 2018 trädde Dataskyddsförordningen (GDPR) i kraft. Den innebär nya bestämmelser för hur vi får behandla personuppgifter och påverkar användningen av våra sociala medier. Vi på ST använder oss av sociala medier för att sprida information, marknadsföra facket och ha en dialog med medlemmar och potentiella medlemmar.

För många är tröskeln lägre att ställa en fråga på Facebook än att skicka ett mail eller ringa ett samtal. Den möjligheten ska vi ta tillvara och vara aktiva på sociala medier, men vi ska göra det på ett korrekt sätt. För att du som anställd eller förtroendevald ska känna dig trygg i hanteringen av förbundets sociala medier har vi tagit fram den här handboken.

Kom ihåg du kan alltid höra av dig till ST-Direkt om du har frågor rörande användningen av förbundets kanaler för sociala medier.

Telefon: 0771-555 444

E-post: stdirekt@st.org

Informationen i den här handboken berör bara de delar av GDPR som direkt påverkar ditt arbete med sociala medier som anställd eller förtroendevald i Fackförbundet ST.

Sociala medier är ett viktigt verktyg i det fackliga arbetet

Det är viktigt att ha respekt för personuppgifter och våra medlemmars integritet på sociala medier, men det ska inte avhålla oss från att vara aktiva på till exempel Facebook eller Instagram. De sociala plattformarna är ett utmärkt sätt för oss på ST att informera om det fackliga arbetet, få fler medlemmar samt kommunicera med människor som är intresserade av våra frågor.

Här kan du läsa mer om hur vi som förbund kan använda oss av sociala medier: <https://st.org/fortroendevald/moten-och-kommunikation/digital-kommunikation>
Kontakta gärna varva@st.org om du vill bolla idéer hur vi ska använda sociala medier för att engagera medlemmar.

Vad är personuppgifter och vem är ansvarig?

GDPR innebär nya regler som alla vi som hanterar personuppgifter måste ta hänsyn till. Därför inleder vi denna handbok med att reda ut vad en personuppgift är och vilket ansvar vi som företräder ST i sociala medier har.

Vad är en personuppgift?

Det första vi tänker på när vi hör ordet personuppgift är ofta personnummer. Det är helt klart en personuppgift, men även många andra uppgifter kan också vara en personuppgift. En personuppgift är information som ensamt eller tillsammans med annan information kan hjälpa till att identifiera en fysiskt levande person. Exempelvis är uttrycket ”förbundsordförande på Fackförbundet ST” en personuppgift eftersom det bara finns en person som kan vara det. Därmed räknas det som en personuppgift och omfattas av regleringen i GDPR.

Exempel på information som räknas som personuppgifter:

- Namn
- Medlemsnummer
- Adress
- E-postadress
- Telefonnummer
- Arbetsplats
- Personbilder

Vad räknas som behandling av en personuppgift?

När vi använder någons personuppgift kallas det att vi behandlar personuppgifter. En behandling av en personuppgift är allt man kan göra med en personuppgift; till exempel samla in, spara, bearbeta, ändra, överföra eller skicka vidare. Allt man gör med en personuppgift räknas alltså som en behandling och omfattas av GDPR. Att behandling omfattas av GDPR betyder inte att den är otillåten utan att det finns specifika regler för hur behandlingen får gå till. Mer om detta nedan.

Känsliga personuppgifter

Personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, sexuell läggning och medlemskap i fackförening är exempel på känsliga personuppgifter enligt GDPR. Det betyder att vi ska hantera våra medlemmars personuppgifter med stor försiktighet, men det betyder inte att vi ska undvika att publicera personuppgifter på våra sociala medier eller att vi ska undvika sociala medier.

Bra att veta är att STs medlemmar när de gick med i förbundet har ingått i ett avtal med oss på ST där de godkänner att vi hanterar deras personuppgifter. Vi har alltså tillåtelse att hantera våra medlemmars personuppgifter, men vi ska göra det på rätt sätt.

Vem är ansvarig för personuppgifterna?

Personuppgiftsansvarig är den organisation som bestämmer för vilka ändamål uppgifterna ska behandlas och hur det ska gå till. Det är alltså inte chefen på en arbetsplats eller en anställd som är personuppgiftsansvarig.

På ST är det förbundet som är personuppgiftsansvarig. Förutsatt att du som anställd eller förtroendevald följer de instruktioner som finns i den här handboken så agerar du på förbundets instruktioner och du räknas inte som ansvarig för personuppgifterna. Det är Datainspektionen som är tillsynsmyndighet för att kontrollera att dataskyddsförordningen följs. Så länge du följer de instruktioner vi har i den här handboken är det förbundsstyrelsen som är ytterst ansvarig om det skulle visa sig att Datainspektionen har synpunkter på hanteringen.

Avdelningar, sektioner och klubbar kan hållas ansvariga om de agerar på ett sätt som ST inte står bakom, det vill säga om rekommendationerna i den här handboken inte följs eller hanteringen på andra sätt går emot förbundets instruktioner kring personuppgiftshantering.

De sociala medierna vi använder har själva ett stort ansvar för behandlingen av personuppgifter.

De sociala medierna vi använder har själva ett stort ansvar för behandlingen av personuppgifter.

När vi som privatpersoner registrerar en profil på Facebook, Instagram eller Twitter godkänner vi att de hanterar våra personuppgifter. Dina följare på Facebook har alltså redan godkänt plattformens regler och till exempel gått med på att deras namn och bild gjorts offentliga.

Vi på ST är ansvariga för de inlägg vi själva publicerar och för de andra användare publicerar på våra sidor.

Det här ska du tänka på när du publicerar på sociala medier

Facebook är överlägset störst av alla sociala medier i Sverige, så merparten av våra exempel och råd utgår från Facebook. Är du aktiv på en annan plattform för STs räkning och saknar information om denna så hör av dig till oss på teaminfo@st.org så uppdaterar vi handboken.

Har du en fråga som du behöver svar på genast så kontakta ST Direkt: på 0771-555 444 eller e-post stdirekt@st.org

1. Informera om STs personuppgiftsbehandling

Administrerar du en Facebooksida kopplad till ST ska du informera om STs personuppgiftsbehandling. Det gör du lättast genom att kopiera eller dela den informationsrutan från <https://www.facebook.com/Facket/> som heter OM VÅR SIDA //Regler för kommentarer mm// till sidan du administrerar. Fäst den överst på sidan. [Hela texten hittar du här.](#)

På Twitter och Instagram kan du lägga in [st.org/gdpr](https://www.st.org/gdpr) i bion

2. Hantera kommentarer

Vi ska övervaka och moderera kommentarerna på de Facebook, Instagram och Twitter-konton vi administrerar. På Facebook och Instagram kan vi radera andras kommentarer på våra inlägg. Det går inte på Twitter. Tänk på att den typ av kommentarer vi skriver om nedan och som vi ska ta bort från våra sidor ska raderas, inte döljas från plattformarna. Detta för att vi enligt GDPR inte får lagra information om personuppgifter i onödan.

- Ta bort kommentarer som innehåller personuppgifter om andra

Om en användare publicerar känsliga personuppgifter om en annan användare på vår sida bör vi ta bort detta inlägg, ett exempel på detta är om någon ställer en fråga åt någon annan och anger den personens namn och arbetsplats. Ett annat exempel kan vara att folk vill tipsa vänner genom att tagga dem i ett evenemang som är öppet enbart för ST medlemmar. Den kommentaren ska vi ta bort eftersom den visar att den taggade personen är medlem i facket. Om det är ett mer allmänt inlägg som inte är riktat till enbart medlemmar där folk taggar sina kompisar kan kommentarerna vara kvar.

Om en person publicerar personuppgifter om sig själv på en av våra sidor så är det ok eftersom den är medveten om att kommentaren är offentlig. Om vi får frågor på vår facebookside, Instagram eller Twitter där personen anger till exempel personnummer, telefonnummer eller adress, svara gärna på kommentaren och uppmana dem att ringa istället. Har frågan med deras medlemskap att göra hänvisa alltid till ST Direkt.

- **Ta bort och anmäl brottsliga kommentarer, till exempel hot**

Enligt lagen om ansvar för elektroniska anslagstavlor är vi ansvariga att ha uppsikt över våra konton på sociala medier där vi företräder ST.

Om vi ser kommentarer eller inlägg på någon av de sidor vi administrerar som innehåller följande ska vi ta bort dem så snart vi ser dem. På Twitter kan vi inte radera kommentarer men vi kan anmäla dem som stötande.

Här är en lista på kommentarer som är brottsliga, dessa ska vi ska radera så fort vi ser dem på sidor vi hanterar i sociala medier. Du bör också anmäla innehållet som stötande till Instagram, Facebook eller Twitter.

- Olaga hot – hot med brottslig gärning ex. dödshot, våldshot eller hot att publicera nakna bilder på en annan person.
- Olaga integritetsintrång – ex. spridandet av bilder på någons helt eller delvis nakna kropp, bild eller uppgift om någons sexualliv, bild eller uppgift om hälsotillstånd eller bild på någon som befinner sig i en mycket utsatt situation.
- Uppvigling – att uppmana till brottslig gärning.
- Hets mot folkgrupp – sprida, hota eller uttrycka missaktning för en folkgrupp.
- Olaga våldsskildring – ex. sprida bild som skildrar sexuellt våld eller tvång.
- Intrång i upphovsrätt – ex. utan lov sprida sådant material som omfattas av upphovsrätt. (Mer om upphovsrätt längre senare i dokumentet.)

3. Håll koll på chatten och lägg in autoreply

Chattfunktioner är ett bra sätt att vara tillgängliga för frågor som besökare inte vill ställa till oss öppet. Vi kan använda dessa tjänster men om det är möjligt lägga in ett automeddelande där vi informerar om hur vi behandlar personuppgifter genom att länka till st.org/gdpr samt uppmana den som skriver att inte dela känsliga personuppgifter som till exempel personnummer.

När du skriver ett personligt svar i meddelandefunktionen och någon har delat eller vill dela känsliga personuppgifter, uppmana dem istället att ringa ST-Direkt, medlemsregistret eller dig personligen, beroende på vad ärendet gäller.

På Facebook går det att lägga in ett autoreply, som skickas automatiskt om någon skickar ett meddelande till din sida. Lägg gärna in denna text som autoreply.

”Hej! Tack för ditt meddelande! Vi besvarar din fråga så fort vi kan. Du kan även ringa oss på 0771-555 444 varje vardag mellan 8-17. Vänlig hälsning, Fackförbundet ST”

Det går också att lägga in ett meddelande som öppnas direkt i chattfönstret. Lägg gärna in detta meddelande där:

”Hej! Vänligen skriv inte uppgifter så som personnummer eller medlemsnummer här. Om det krävs för svar på din fråga ber vi dig ringa oss på 0771-555 444. Tack!”

I dagsläget går det inte att ställa in automeddelanden på chattfunktionerna/meddelandefunktionerna på Twitter och Instagram. Det är heller inte lika vanligt att vi på ST blir kontaktade genom dessa kanaler men om det händer och personen vill dela känsliga uppgifter, be dem ringa dig ST-Direkt, eller medlemsregistret istället, beroende på vad ärendet gäller.

4. Tänk på detta när du skapar events på Facebook

Ett bra sätt att sprida informatorn om träffar och möten ST ordnar är att skapa ett event på Facebook. Men det finns några saker du som arrangör bör tänka på:

- Dölj deltagarlistan om eventet endast är för medlemmar. Detta eftersom det annars framgår för andra att alla anmälda är medlemmar i facket och det räknas ju som en känslig personuppgift som vi inte ska sprida.
- Radera kommentarer där folk taggar in sina vänner och kollegor för att tipsa dem om event som enbart är öppet för medlemmar.
- Om en person själv kommenterar ett inlägg på en sida för ett medlemsevent får vi anta att den är medveten om att det framkommer i kommentaren att den är ST medlem.
- När ett event har ägt rum radera event-sidan från Facebook. Vi ska inte spara information om vilka som har tackat ja eller nej till ett evenemang. Evenemang ska raderas i efterhand även om deltagarlistan är dold.

5. Be alltid om tillåtelse innan du publicerar inlägg om andra

Innan du publicerar ett inlägg på sociala medier som innehåller personuppgifter (till exempel namn, bild eller titel) behöver du godkännande av personen i fråga. Då vet vi alldeles säkert att det är ok för den personen att synas i inlägget. Detta godkännande kan vara muntligt.

Om någon i efterhand hör av sig till dig och vill bli borttagen från hemsida eller sociala medier ska vi ta bort bilden eller informationen, mer om bilder nedan. Hör en medlem av sig till dig och vill bli borttagen från sociala medier som administreras av förbundet ska du höra av dig till ST Direkt så hänvisar de dig vidare.

Är du osäker på om bör publicera något på sociala medier eller ej kontakta ST Direkt och rådgör med dem!

Om en privatperson har skrivit ett inlägg på Facebook som du vill dela på den ST sida du administrerar ska du först be om tillstånd från personen i fråga även om det är en öppen profil och inlägget kan läsas av alla. Detta gäller inte om det är ett debattinlägg där personen skrivit att inlägget gärna får delas.

6. Be alltid om tillåtelse innan du publicerar bilder på andra

När du anordnar event och utbildningar i STs regi ska följande informationstext finnas med i inbjudningar och utskick som rör eventet:

”Vi vill informera om att vi kan komma att fotografera och filma på våra möten, event och utbildningar. Om du inte vill vara med på bilder eller filmupptagning, kontakta oss. Läs mer i STs personuppgiftshantering på st.org/gdpr

När du anordnar event och utbildningar i STs regi ska följande informationstext finnas synlig på lämpliga ställen i lokalen. Deltagarna ska informeras om eventuell bild- och filmupptagning samt deras möjlighet att undvika detta.

”Vi vill informera om att vi kan komma att fotografera och filma på våra möten, event och utbildningar. Materialet kommer att användas på STs hemsida och på sociala medier. Vi gör detta för att fler ska kunna ta del av vår verksamhet och som en del av STs opinionsbildning. Om du inte vill vara med på bilder eller filmupptagning, kontakta någon av STs representanter. Läs mer om STs person-uppgiftshantering på st.org/gdpr. Om du har invändningar mot hur vi hanterar dina personuppgifter, kontakta STs dataskyddsombud på dataskyddsombud@tco.se.

I de fall vi ska publicera information om en känd person eller artist bör denna person informeras på förhand om publiceringen och taggningsfunktionen ska användas.

7. Publicera aldrig bilder på barn eller information om barn på STs sociala medier

Publicera inte bilder eller information om barn i STs sociala medier. Undvik att publicera bilder på och information om barn under 18 år helt och hållet på sociala medier som hanteras av ST.

8. Tänk på att bilder tagna av andra kan vara skyddade av upphovsrätten

Visst material är skyddat av upphovsrättslagen. Om du delar någon annans inlägg på Facebook eller Twitter eller genom en ”regram-app” på Instagram så framkommer tydligt vem som har skrivit texten eller tagit bilden och det är oftast inget problem med upphovsrätten. Samma sak om vi delar en länk från en hemsida och Facebook eller Twitter automatiskt hämtar upp en bild från den sidan vid länkar till.

Däremot ska vi inte spara ner bilder från nätet och publicera dem på någon av våra sociala medier om det inte tydligt framkommer att bilden är fri för alla att dela. Hör gärna av dig till ST Direkt om du har frågor angående detta.

9. Håll koll på sidorna du administrerar

Som administratör av ett ST konto på till exempel Facebook har du ett ansvar att moderera/hålla koll på vad som händer på sidan. Som vi tidigare har skrivit ska du ta bort en viss typ av kommentarer och se till alla på sidan håller sig till reglerna nedan.

STs regler för kommentarer mm

Vår moderering:

- Kommentarer och notifieringar på våra sidor bör kontrolleras minst en gång i veckan
- Uppgifter som utgör brott ska aldrig finnas tillgängliga på vår sida mer än en vecka. Så snart du ser dem ska du radera dem (om möjligt, om kommentaren finns på Twitter ska du anmäla kommentaren som stötande).
- Vid högt antal kommentarer eller annan aktivitet på någon av våra sidor bör moderering ske oftare under denna period.
- Om det tidigare har förekommit kränkande kommentarer är uppsikt särskilt viktigt i våra sociala kanaler.

Vi rekommenderar efterhandsmoderering, det vill säga att ta bort kommentarerna i efterhand, då det är mindre administrativt betungande och det också begränsar vårt ansvar över vad som visas i kommentarerna.

10. Se över era inloggningsuppgifter

Inloggningsuppgifter ska hållas säkert och hantering av våra konton på sociala medier ska begränsas till ett fåtal utvalda personer inom organisationen.

Inloggningsuppgifter bör bytas kontinuerligt och alltid bytas då en person med tillgång slutar sin anställning eller sitt uppdrag.

11. Särskilt om tidningar

Inom ST finns tidningen Publikt som har fått ett utgivningsbevis av Bolagsverket. Det betyder att Publikt är den enda skriften inom ST som räknas som en tidning och som därför i stora delar har undantag från GDPR. Tidningar lyder under tryckfrihetsförordningen och behöver inte inhämta godkännande av de personuppgifter de publicerar på samma sätt som vi som publicerar på sociala medier.

12. Särskild om marknadsföring

Nedanstående text är bara relevant för dig som sponsrar/betalar för ökad spridning av dina inlägg i sociala medier, alternativt skapar egna annonser som du betalar plattformarna för att sprida.

Flera av plattformarna använder sig av olika verktyg för att nå ut till nya kunder, medlemmar eller andra intresserade. De olika plattformarna erbjuder olika avancerade verktyg för att hjälpa till att nå ut till dessa grupper. Facebook har flest verktyg för marknadsföring varför de används som exempel nedan, men motsvarande bedömningar kan göras för liknande tjänster hos de andra företagen.

- **Var extra noga med bilder som används i marknadsföring**

Det är extra viktigt att inhämta en persons samtycke vid publicering av namn och bild om du planerar att sponsra ett Facebook eller Instagram-inlägg eftersom marknadsföringslagen gäller då.

- **Ladda inte upp medlemsuppgifter till Facebook för att bygga målgrupper**

Facebook erbjuder en möjlighet att basera marknadsföringsresultat på våra egna CRM-system. Denna tjänst ska vi inte använda oss av på ST.

STs informationstext på Facebook

Nedan visas den informationstext som förbundet har på vår Facebooksida. Motsvarande text ska finnas på alla sociala medier som förbundet använder.

Regler för kommentarer mm

Vi på Fackförbundet ST välkomnar kommentarer på vår Facebooksida, men tänk på att visa hänsyn och respekt för andra människor. Vi ansvarar för att innehållet håller god ton och inte bryter mot svensk lag. Vi förbehåller oss rätten att radera inlägg, kommentarer, länkar och publikationer som enligt vår bedömning är kränkande, stötande, syftar till marknadsföring av annan verksamhet, innebär marknadsmässig misskreditering, upphovsrättsintrång, brottslig verksamhet eller liknande. Vi förbehåller oss också rätten att stänga av följare och rapportera vidare till Facebook. Vänligen var uppmärksam på att allt innehåll och inlägg måste följa Facebooks användarvillkor och Facebooks Privacy Policy.

Hjälp oss att hålla vår sida fri från kränkningar, spam och annat otrevligt – meddela oss gärna om du ser något som bryter mot reglerna. Tack!

Frågor till ST

Tänk på att vår sida är öppen för alla att läsa. Om du vill komma i kontakt med oss direkt i ett enskilt ärende rekommenderar vi att du kontaktar ST Direkt på telefon 0771-555 444 eller e-post stdirekt@st.org. ST Direkt har öppet vardagar 8.00–17.00. När det gäller frågor om a-kassan kan vi tyvärr inte svara på dessa. STs a-kassa är en helt separat organisation från Fackförbundet ST. Vi rekommenderar därför att du vänder dig direkt till a-kassan.

Personuppgifter

Det är inte tillåtet att dela känslig information om annan när du publicerar frågor och kommentarer på vår sida. Känslig information kan vara sådant som facktillhörighet, sexuell läggning, religion m.m. Vi rekommenderar även att du använder dig av taggnings-funktionen om du vill göra vänner eller bekanta uppmärksamma på våra inlägg, på så sätt informerar du dem om att deras namn finns på vår sida.

Facebook är primärt personuppgiftsansvariga för behandlingen av dina personuppgifter på denna plattform. Däremot är Fackförbundet ST att anse som ansvariga för viss behandling som sker på STs sida, därför vill vi informera dig om vår personuppgiftsbehandling. Du kan hitta den här: st.org/gdpr

Du är varmt välkommen att höra av dig till oss om du finner att något material på vår sida strider mot lag eller som du av andra skäl önskar bli borttaget.

FACKFÖRBUNDET ST
Box 5308, 102 47 Stockholm
Telefon: 0771-555 444
E-post: st@st.org
Webbplats: www.st.org